

VRELCI

Leto VI. — Št. 11 (66)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

December 1978

BILANCE USPEHA ZA 9 MESECEV

Na podlagi obračuna poslovanja smo začasno razdelili dohodek in čisti dohodek. Poudarek je na uskladiitvi osebnih dohodkov. Obračun poslovanja je napravljen za vsako temeljno organizacijo in za delovno skupnost.

V ZDRAVILIŠKI DEJAVNOSTI je obračunana vrednost dela 112,287.000 din. Zaradi povečanja zneska terjatev je celotni prihodek — to so vsa plačila za izvršene storitve do 15. oktobra — za šest milijonov manjši od pričakovanega po planu pa je še vedno za 9% večji. Porabljena sredstva, to je material, storitve drugih, amortizacija, drugi in izredni stroški so večji od planiranih za 6%. Dohodek znaša 51,518.000 din. Tretjino dohodka poberejo dogovorjene, predpisane in pogodbene obveznosti za zavarovanje sredstev, obresti od kreditov in skupne družbene potrebe. S preostankom, to je čistim dohodkom, pokrivamo že izplačane osebne dohodke — 26,804.000 din, rezervirana sredstva za

skupne potrebe v kolektivu in ožji skupnosti — 3,587.000 din, ter zagotavljamo sredstva za akumulacijske sklade — 3,019 tisoč din. Po enotnem predlogu je sprejeta tudi dodatna delitev osebnih dohodkov skupno 3,200 tisoč din, kar pomeni enomesečen zaslužek na vsakega zaposlenega.

POLNILNICA je v devetih mesecih prodala za šestdeset milijonov mineralne vode, za trinajst milijonov Trimvita in za osem in pol milijona plina. Do 15. oktobra je dobila plačano 82,783.000 din celotnega prihodka, kar je 18% več kot smo planirali. Nekoliko hitreje so se povečevali stroški — za 22%. Dohodek znaša 36,492.000 din in je porabljen za dogovorjene in pogodbene obveznosti 13,446 tisoč din, za že izplačane osebne dohodke 10,925.000 din, čemur je za dodatno delitev razporejeno še milijon štiristotisoč din. To prav tako pomeni enomesečni zaslužek zaposlenih v polnilnici. Za skupno porabo so re-

zervirana sredstva po enotnem kriteriju 5000 din na zaposlenega, kar je v skladu z določili sindikalne liste in že ustaljenimi pravicami zaposlenih, ki jih pokriva ta sklad.

Vrednost dela delavcev v VZDRŽEVALNI DEJAVNOSTI je ocenjena po interno dogovorjenih cenah, le manjši del se nanaša na storitve in prodajo drugim.

Celotni prihodek znaša 19,759 tisoč din in je 6% večji kot je dogovorjen s planom. Od tega je dohodek 10,529.000 din, ki pokriva dogovorjene in pogodbene obveznosti 2,103.000 din, izplačane osebne dohodke 6,269.000 din, skupno porabo 875.000 din in minimalno akumulacijo ter omogoča tudi usklajeno delitev »trinajste plače«.

Po dogovoru o izvajanju plana v tekočem letu gre DELOVNI SKUPNOSTI delež doseženega dohodka, ki je obračunan za Zdraviliško dejavnost 4,696 tisoč din, za Polnilnico 3,544 tisoč din in za Vzdrževalno de-

javnost 911.000 din. Za komercialno je po doseženih nočitvah obračunan delež 314.000 din v Zdraviliške dejavnosti ter na podlagi prodanih količin proizvodov Polnilnice 3,861.000 din. Za amortizacijo vrečnih vrtin, obveščanje, PTT storitve, pisarniški material in avtomatsko obdelavo OD je obračunan dogovorjeni znesek 2,628.000 din. Skupno z drugimi dohodki ima tako delovna skupnost 16,573 tisoč din celotnega prihodka; po pokritju stroškov materiala, storitev in amortizacije ostane 12,185.000 din dohodka. Le-ta pa pokriva obveznosti iz dohodka, obračunane osebne dohodke — tudi za usklajeno dodatno delitev — in za sklad skupne porabe.

Tako po količinskih podatkih kot po vrednostnem obračunu ugotavljamo, da je bila pretekla sezona uspešna. To se odraža tudi v dodatni delitvi osebnih dohodkov, ki je v skladu s sporazumi in dogovori.

H. A.

INFORMACIJA O REZULTATU RAZPISA ZA INDIVIDUALNE POSLOVODNE ORGANE

V mesecu septembru smo imeli razpisana dela in naloge individualnih poslovnih organov ter delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Za opravljanje posameznih del in nalog so bili izbrani oziroma imenovani naslednji:

— za glavnega direktorja tov. Lojze Libnik, dosedanji glavni direktor;

— za direktorja splošno kadrovskega sektorja tov. Vlado Kern, dosedanji direktor istega sektorja;

— za direktorja ekonomsko finančnega sektorja tov. Anica Halužan, do sedaj

je delala kot vodja in organizatorica oddelka za plan in analize v ekonomsko finančnem sektorju;

— za direktorja komercialnega sektorja tov. Jože Lojen, dosedanji direktor istega sektorja;

— za vodjo prodaje zdraviliških storitev tov. Anton Napast, dosedanji vodja te službe;

— za direktorja TOZD Zdraviliška dejavnost tov. Stane Čujež, dosedanji direktor iste TOZD;

— za šefa zdravnika v zdravstveni enoti prof. dr. med. dr. sc. Herbert Zaveršnik, dosedanji šef zdravnik;

— za direktorja TOZD Polnilnica se ni prijavil noben kandidat. Ta dela in naloge so ponovno razpisana. Dokler ne bo izbran nov kandidat, bo vršilec dolžnosti direktorja TOZD Polnilnica tov. Franc Ogrizek, dosedanji direktor iste TOZD;

— za direktorja TOZD Vzdrževalna dejavnost tov. Lojze Metelko, dosedanji direktor iste TOZD;

— za upravnika parkov tov. Janko Nart, dosedanji upravnik parkov.

Vsem imenovanim, tovarišem in tovarišici čestitamo in jim želimo uspešnosti pri delu.

P. F.

Olepšajmo svoj kraj

Za videz turističnega kraja niso odločilni samo moderni hoteli in urejen najozjji center. Obiskovalci vrednotijo urejenost kraja tudi po izgledu in urejenosti trgovin, obrtnih delavnic, stanovanjskih stavb in izgledu bližnje in daljne okolice.

Primerno urejen kraj vpliva tudi na počutje gosta. Še prav posebej velja to za naše zdravilišče in ostala zdravilišča, ki imajo našim podobne indikacije. K nam se hodijo zdraviti gostje — bolniki z boleznimi, ki so največkrat živčnega izvora oziroma posledica vedno hitrejšega tempa življenja. Poleg dobro urejene zdravstvene službe in zdravilnih pripomočkov, dobrega počutja v hotelih, dietične prehrane, kulturnega in zabavnega življenja, primernega odnosa do gostov, so pomembni činitelji, ki vplivajo na počutje gostov, tudi red, mir in urejenost kraja. Splošno mnenje naših gostov je, da so naši parki in ožji center vzorno urejeni in vzdrževani, da pa to ne moremo trditi za bližnjo in daljno okolico.

Kako pa mi kot krajan lahko prispevamo k boljši urejenosti kraja? Odgovor se nam kar sam vsiljuje. Najprej začnemo pri zunanem izgledu stavbe, v kateri stanujemo, ne glede na to ali je družbena ali zasebna last. V vsakem primeru lahko ozaljšamo okna s cvetlicami. Kot stanovanci v stavbi družbene lastne lahko vplivamo, da se stavba primerno uredi, če pa smo sami lastniki, imamo škarje in platno v rokah sami. Ko smo poskrbeli za to, je naša nadaljna naloga, da primerno uredimo neposredno okolico stavbe, kjer stanujemo.

Primerno vzdrževana ograja, živa meja, cvetlični ali zelenjavni park, okrasna ali sadna drevesa naj bodo ravno tako primerno vzdrževana. Pločniki pred hišo naj bodo pometeni, strešni žlebovi na stavbi popravljeni, ob državnih praznikih pa naj na naših stavbah visijo primerne, oprane zastave, ne pa razcefrane, kot se včasih zgodi.

Kot člani kolektivov, v katerih smo združili delo in kot člani družbenopolitičnih organizacij in društev lahko vplivamo, da bodo tudi javna poslopja, gostinski, trgovski in drugi lokali primerno vzdrževani. Tudi na teh stavbah naj bi bile na oknih cvetlice. Naša skrb bi morale biti tudi primerno urejene sprehajalne poti in razgledne točke.

Določen vpliv lahko imamo tudi na primerno urejenost bliž-

nje in daljne okolice zdravilišča. Hvaležno nalogo pri tem ima lahko Turistično društvo, ki bi lahko s primernimi turističnimi predavanji in predvajani turističnih filmov vzgojno vplivalo na krajanje.

Pri turističnem društvu Rogaška Slatina deluje posebna komisija za ureditev in olepšavo kraja. Ta razpiše vsako leto na začetku leta tekmovanje za najlepšo urejeno stavbo, vrt ali javno poslopje. Spomladi in poleti pregleda celoten kraj, ga kategorizira in jeseni podeli najboljšim zlato, srebrno ali bronasto vrtnico in določeno število pohval.

Delovanje komisije nedvomno prispeva k boljši urejenosti kraja, vendar pa imajo krajan na samo kategorizacijo upravičene pripombe. Večja teža pri ocenjevanju bi morala biti dana izvirnosti pri ureditvi stavb in okolice, boljše ocenjen bi moral biti trud, ki ga posameznik vloži za ureditev stavbe in okolice in manj vložena sredstva v stavbo — fasado, plotove in podobno. Nekdo vloži pač več truda, drugi pa več denarja. Tu bi komisija morala najti prava merila. S tem ne mislim, da komisija do sedaj ni v redu opravljala svojega dela. Njeno delo je bilo na tem področju pionirsko, praksa pa kaže, da bo potrebno nekatere stvari spremeniti.

Turistična zveza Slovenije in Celjska turistična zveza razpisujeta vsako leto ločeni tekmovanja za najbolj urejene turistične kraje v Sloveniji oziroma na celjskem področju. Naše zdravilišče žal že nekaj let ni prišlo v ožji izbor v slovenskem merilu, v regionalnem pa tudi ni med prvimi. Osnovni vzrok je v tem — člani ocenjevalne komisije so o tem soglasni — da imamo zelo lepo urejen ožji center, da pa okolica ni urejena. Tudi v ožjem centru se najdejo razmetana dvorišča stanovanjskih stavb, manjka cvetlic na oknih, strešni žlebovi so dotrajani, fasade odpadajo in podobno. Zaradi počutja gostov in dejstva, da obišče naše zdravilišče letno okrog 24.000 domačih gostov in blizu 9500 tujih gostov, pa bi bil že čas, da se uvrstimo v omenjenih tekmovanjih na boljše mesto. Ker bomo živeli v lepem okolju, se bomo tudi mi boljše počutili. Da bomo to dosegli, pa se moramo vsi — vsak po svojih močeh — potruditi, da bo Rogaška Slatina postala poleg tega, da je svetovno znano zdravilišče, znana tudi po svoji urejenosti, čistoči, redu in miru.

Kene Martin

Občni zbor turističnega društva Rogaška Slatina

V turističnih krajih imajo Turistična društva pomembne naloge. Na zdraviliško turističnem območju Rogaške Slatine deluje naše društvo od leta 1953 dalje. Društveno delovanje vodi in usmerja Upravni odbor. Najvišji organ društva je občni zbor, ki se praviloma sestaja vsako drugo leto. Za občni zbor, ki je bil sklican za 12. X. 1978 sta pomembni dve značilnosti: udeležba in kvaliteta.

S samo udeležbo nikakor ne moremo biti zadovoljni. Od 380 društvenih članov jih je bilo navzočih le 40. Na podlagi društvenih pravil je bil občni zbor sicer sklepčen, vendar pa se moramo nad slabo udeležbo zamisliti. Vprašati se moramo, ali smemo delavci Zdravilišča in ostali krajan biti brezbržni do letnega zbora društva, na katerem dajemo pregled dosedanjega dela in se pogovarjamo o bodočih društvenih nalogah. Za gotovo ne! Naš interes bi moral biti usmerjen na čim uspešnejše delo društva, ki je in in bi moralo biti še bolj usklajevalec vseh, ki so neposredno ali posredno vključeni v zdraviliško turistično dejavnost našega zdravilišča.

Pripravljena poročila, predvsem pa živahna in konkretna razprava, so pripomogli, da se je negativni vtis slabe udeležbe popravil. Poročila so bila konkretna in samokritična, razprava pa plodna, tako da je tudi s te strani škoda, da udeležba ni bila večja.

Iz poročil predsednika in tajnika društva, razprave po poročilih in sprejetega delovnega programa društva izhajajo, da bi se delo društva v naslednjem mandatnem obdobju poleg opravljanja za društvo običajnih nalog, usmerilo na:

1. Število članstva se mora od dosedanjih 380 povečati na 500 članov, v mladinski aktiv društva pa 30 mladincev. Društveni člani naj bi postali predvsem vsi gostinski in zdravstveni delavci Zdravilišča, trgovci in obrtniki, več prosvetnih delavcev, vsi oddajalci zaseb-

nih turističnih sob in drugi za razvoj zdraviliškega turizma zainteresirani krajanje.

2. Društveno delo bi se odvijalo predvsem prek naslednjih komisij:

- za ureditev in olepšavo kraja,
- za propagando,
- za prireditve,
- za izlete in rekreacijo,
- za turistično in estetsko vzgojo prebivalstva,
- za zasebne turistične sobe,
- za delo z mladino, včlanjeno v mladinski odsek društva,
- za kulturno-zgodovinske spomenike in spomenike NOB.

S tem bi se v aktivno delo društva poleg članov Upravnega in Nadzornega odbora vključilo še nadaljnjih 40 članov društva.

3. Vprašanju čistoče in ureditve kraja bo v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti. Zato bo razpisano tekmovanje za ureditev in olepšavo kraja. Pristojna komisija bo celoten kraj 3-krat pregledala, ugotovitve točkovala in oktobra na posebnem sestanku seznanila prebivalce z rezultati tekmovanja in podelila zlato, srebrno in bronasto vrtnico ter pohvale.

Vprašanju javne razsvetljave in vzdrževanju letnega kopaljšča, dokončni usposobitvi stolpa na Janini bodo društveni organi morali posvetiti več pozornosti. Ravno tako tudi uresničevanju sprejetega urbanističnega načrta, asfaltiranju cest in sprehajalnih poti na ožjem in širšem območju ter prilagoditvi obratovalnega časa trgovin in obrtnih delavnic potrebam gostov.

4. Izdaja vodiča za sprehode in izlete, orientacijske table, koledarjev, cenika zasebnih turističnih sob in razpis 2 anket bo področje delovanja propagandne komisije.

5. Tudi vnaprej bo za mesece glavne sezone angažiran stalni promenačni orkester. Organiziranih bo okrog 70 prireditev, in sicer:

- folklorne prireditve,
- nedeljski promenačni koncerti,

Odprte gledališke izkaznice

Slovensko ljudsko gledališče Celje se je v letošnji sezoni odločilo za novo akcijo v pridobivanju stalnih obiskovalcev gledališča. Poleg abonmajskih izkaznic bodo na voljo še ODPRTE IZKAZNICE z vabljivim naslovom »Nocoj v gledališče«.

Zakaj odprte izkaznice in komu so namenjene?

V delovnih organizacijah bi radi zbudili večji interes za gledališko kulturo in razširili krog stalnih obiskovalcev. Odprte izkaznice so domiselna oblika teh stalnih akcij, ki naj ne bi obležale po predalih, marveč prišle v prave roke. Delavcem naj bi omogočile dostop h gledališkimi predstavami ob katerem koli času in za vstopnino, ki ne bi presežala 10 dinarjev. Preostali znesek pa bi pokrile delovne organizacije, njihove sindikalne po-

družnice iz svojih fondov za izobraževanje in kulturo.

Postopek bi bil naslednji: delovna organizacija odkupi določeno število odprtih izkaznic in jih razdeli po svojem premisleku. Izkaznica velja za eno sezono in njen imetnik ima pravico do 10 predstav iz celoletnega programa SLG Celje. Se pravi, da si lahko izbere poljubno predstavo, ki mu tako po izboru kakor času ustreza. Zglasiti se mora le 10 minut pred začetkom predstave pri gledališki blagajni, kjer bo za 10 dinarjev dobil vstopnico za prosti sedež v dvorani.

Odprta gledališka izkaznica SLG Celje je razveseljiva novost, pomemben korak pri širjenju gledališke kulture med delovnimi ljudmi.

J. Ž.

- plesni turnirji,
- pevski koncerti,
- operne in operetne arije,
- fantovski večeri,
- zabavne prireditve (vinska trgata, martinovanje),
- osrednja prireditev Rogaški ples,
- šahovski turnirji,
- teniški turnirji,
- druge prireditve.

V program prireditev bi vključili tudi turistični teden, ki bi poleg kulturnih prireditev obsegal tudi razstavo pogrinjkov, kuharskih in slaščičarskih izdelkov. Društvo se bo aktivno vključilo tudi v organizacijo likovnih razstav, ki jih organizira Delavska univerza, in jih delno financiralo.

6. Društvo bo samo, v sodelovanju z Zdraviliščem in prek potovalnih agencij poskrbelo za najmanj 30 raznih daljših in krajših izletov.

Za člane društva, predvsem pa za mladince bo organiziralo 3 izlete.

7. Spomladi bomo prek Delavske univerze Rogaška Slatina razpisali in organizirali tečaj za oddajalce zasebnih turističnih sob. Za člane društva bomo organizirali 2 turistični predavanji, za šolske otroke pa 5 predavanj s predvajanjem turističnih filmov.

8. Kelektivna kategorizacija zasebnih turističnih sob mora biti izvršena do pričetka naslednje zdraviliško turistične sezone. Oddajalci sob bodo posredovani pogoji kategorizacije. Z njimi bodo sklenjene ustrezne pogodbe, v katerih se bosta obe stranki sporazumeli za korektno poslovanje: oddajalci, da bodo oddajali sobe tudi za eno dve ali več prenočitev, da bodo upoštevali veljavne cene in dosleden način prijavljanja gostov ter predhodne rezervacije, turistični rad pa, da bo izobesil seznam oddajalcev sob, naslove, kategorije in cene sob, da bo do vseh imel enak odnos in da bo nadzoroval oddajanje sob.

Upravni odbor bo pri Občinski skupščini Šmarje pri Jelšah posredoval glede višine obdavčenja oddajalcev in poskušal doseči takšen način obdavčenja, ki bo za obe stranki sprejemljiv. Kmečkemu turizmu, ki ima vse pogoje, bodo morali pristojni organi posvetiti več pozornosti.

9. Ustrezna komisija bo poskrbela za popis vseh zgodovinskih, kulturnih in spomenikov NOB na svojem območju.

V mejah finančnih možnosti bo društvo sodelovalo pri vzdrževanju teh spomenikov. Društvo bo usmerjalo obiskovalce Rogaške Slatine k čim večjemu obisku spominskega doma dr. Franceta in Borisa Kidriča na Knežcu.

10. Društvo bo razpisalo natečaj za izvirni spominek in značko Rogaške Slatine.

11. Upravni odbor bo sklical širši sestanek, na katerem bo dokončno razjasnjeno vprašanje statusa Turističnega urada. V primeru, če bo večina za to, da urad še nadalje deluje, bodo naročeni načrti za ustrezno preureditev in v finančnem planu društva za leto 1979 zagotovljena sredstva.

Na splošno se bo društvo bolj aktivno kot do sedaj vključilo v delo družbenopolitičnih organizacij in v okviru svojega delovanja aktivneje posegalo na področje zdraviliškega turizma v Rogaški Slatini.

Martin Kene

IX. kongres Zveze sindikatov Slovenije

V dneh 25. in 26. oktobra 1978 je bil v Mariboru IX. kongres Zveze sindikatov Slovenije — TE NAJBOLJ MNOŽIČNE DELAVSKE ORGANIZACIJE PRI NAS — z osnovnim ciljem — KREPITI ENOTNOST INTERESOV DELAVCEV, NJIHOVO SOLIDARNOST IN BRATSTVO. Mesto je bilo svečano okrašeno z zastavami, gesli in simboli. Na kongresu je sodelovalo 448 delegatov in 185 gostov.

Delo kongresa je potekalo v petih komisijah in sicer:

— za organiziranost in kadrovske politike zveze sindikatov,

— za samoupravljanje in politični sistem,

— za razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, materialne podlage dela in stabilizacijo,

— za izobraževanje in kulturo ter

— za socialno politiko in družbeni standard.

Z devetim kongresom Zveze sindikatov Slovenije je zaokrožena letošnja kongresna aktivnost v naši republiki. Kongres sporoča, da se bo delavski razred še močnejše in celoviteje vključil v vse tokove samoupravnih odnosov in graditve političnega sistema socialistične demokracije. To zagotavlja tudi gradiva in sklepi, sprejeti na kongresu. To pa je zelo pomembno. Toliko bolj, ker smo na pragu aktivnosti, ki bo od nas še več in še bolj zahtevala, da ustvarjamo razmere, na podlagi katerih bodo delavci in delovni ljudje prevzemali v svoje roke vse tokove družbenoekonomskih odnosov, od

družbene reprodukcije do delitve dohodka in nagrajevanja po delu, od pogojev dela in proizvodnje do zadnjega dejanja samoupravne organiziranosti. V tem okviru je Zveza sindikatov aktiven dejavnik, na katerega pada veliko breme dela in obveznosti.

Izrednega političnega in družbenega pomena je delovanje sindikata v njegovih osnovnih organizacijah. Dosedanja praksa kaže, da je bila ustrezna aktivnost sindikatov v TOZD ali delovnih organizacijah vselej porok za vsestranski razvoj

9. kongres ZSS

teh celic združenega dela. Tam, kjer so sindikati delali in delovali, tam se je čutila tudi vloga delovnih ljudi, tam je, z eno besedo, deloval subjektivni in človeški faktor. In narobe.

Zato je delovanje sindikata v teh celicah še kako potrebno. Posebno sedaj, ko je neizbežno preiti od besed k dejanjem, ko moramo vsestransko, vsebinsko in celovito v praksi, v življenju uresničevati tiste družbenopolitične in družbenoekonomske odnose, ki izhajajo iz ustave in zakona o združenem delu ter še drugih sistem-

skih zakonov, nič manj pa tudi ne iz sklepov partijskih kongresov. To so izredni cilji, ki nas postavljajo v izjemen zgodovinski in stvarni položaj in ki so zato tudi izjemni po težini in načinu boja. Glavno področje boja za nove samoupravne odnose je sindikat — v TOZD ali delovni organizaciji — osnovna organizacija sindikata, kjer pa bi morali biti najbolj aktivni člani zveze komunistov.

Kongres je dal precej pobud in usmeritev za delovanje sindikata v krajevnih skupnostih. Dosedanja praksa je pokazala, da je tu delovanje sindikata zelo potrebno. Tu je edini »ventil« prek katerega stopa delavski razred na prizorišče družbenih in ekonomskih odnosov v krajevni skupnosti, kjer potekajo svojevrstni procesi, ki se nikakor ne morejo končati tako, kakor bi se morali, da bi bili v skladu z našimi hotenji in dogovori, brez delavcev in delovnih ljudi. Zato je potrebno krepiti funkcijo sindikata v krajevni samoupravi in tako bolj kakor doslej vgrajevati v njo duh združene-ga dela in revolucionarno ozračje, ki ga prinaša delavski razred.

Kongres Zveze sindikatov Slovenije je podčrtal, da morajo sindikati posvetiti kar največjo skrb delitvi in nagrajevanju po rezultatih dela, problemom, ki izhajajo iz svobodne menjave dela, družbenemu planiranju itd. Sindikat je na vseh teh področjih objektivno v položaju, da deluje, daje pobude in pomaga uresničevati dogovore.

Zinka Čugalj

Kako je zamišljeno, kako poteka in kako bo potekalo novo vrednotenje dela

V sedanjem sistemu vrednotenja dela, ki je bil ob uvedbi leta 1972 na splošno ugodno sprejet, so se v teku šestih let postopoma pričeli majati nekateri njegovi temelji, saj smo se z določenimi korekturnimi posegi, včasih po dejanskih potrebah, včasih na pritisk, zdaj iz socialnih, zdaj iz političnih razlogov počasi oddaljevali od razmerij, za katera smo na začetku menili, da so pravilna in pravična. Končno smo prišli do stanja, ko smo ugotovili, da je razkorak med dejansko in formalno opredeljeno sestavljenostjo dela prevelik in da opravljanje nekaterih strokovnih in kreativnih del ni ustrezno stimulirano.

Korak k doslednejšemu nagrajevanju po delu in po rezultatih dela smo sledeč Zakonu o združenem delu že napravili lani, ko smo sprejeli Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sredstev skupne porabe ter ustrezne pravilnike na njegovi podlagi. Sestavni del doslednega nagrajevanja

po delu pa je tudi objektivno ocenjena zahtevnost delovnih nalog — sestavljenosti dela. Kot je že rečeno, smo vedeli, da ta ne ustreza več, zato smo se za novo vrednotenje dela v Zdravilišču odločili že lani. Ob dilemi, ali naj to delo opravimo izključno z domačimi ljudmi ali naj na pomoč pokličemo specializirano zunanjo institucijo, je prevladalo mnenje, naj se spričo njene izredne obsežnosti preveri Razvojnemu centru Celje. Naši domači ljudje, ki bi bili tej nalogi sicer kos, so namreč tako polno angažirani na svojih vsakodnevnih delovnih zadolžitvah, da bi se naloge lahko lotili v glavnem le izven rednega delovnega časa, to pa bi izvršitev naloge odmaknilo predaleč, tja v leto 1980.

V pogodbi z Razvojnim centrom Celje (RCC) je določeno, da bodo njegovi strokovni delavci izdelali podlage in vodili delo na projektu ugotavljanja sestavljenosti dela (vrednotenja dela). Seveda brez našega sodelovanja ne gre. V delo

bodo vključene delovne komisije ter poslovodni in samoupravni organi ob pomoči vseh delavcev.

Delovne komisije so v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti že oblikovane. Vanje so vključeni delavci, ki dobro poznajo proces dela na svojem področju. Kasneje bo imenovana tudi t. i. samoupravna komisija na ravni Zdravilišča, sestavljena iz predstavnikov vseh temeljnih organizacij in delovne skupnosti. Njena naloga bo izredno zahtevna, saj bo ocenjevala zahtevnosti delovnih nalog in se pri tem posvetovala z delovnimi komisijami.

Poglejmo, kako izgleda časovna opredelitev naloge in kdo so nosilci izvedbe posameznih faz.

Prva faza je pripravljalnega značaja, v kateri naj do 30. 9. 1978 strokovne službe, to je RCC, informirajo kolektiv, samoupravni organi pa imenujejo delovne komisije za popis delovnih nalog in komisijo za ocenjevanje zahtevnosti del. V tej fazi RCC pripravi metode in

prilagoditve za popis del in nalog ter usposobi delovne komisije.

Vse, razen imenovanja komisije za ocenjevanje, je že izvršeno v roku, delavski sveti pa bodo tudi to komisijo oziroma njene člane še pravočasno imenovali.

Druga faza predvideva v času od 20. 9. 1978 do 31. 1. 1979 popis del in nalog. Najprej RCC in vodje organizacijskih enot izdelajo analizo organizacijske strukture s predlogom sprememb. Sledi izdelava popisov del in nalog poslovnih funkcij, analiza del in nalog z izdelavo opisov del in nalog, razprava o opisih, korekcije opisov ter sprejem oziroma potrditev opisov na delavskih svetih. To je naloga delovnih komisij, pri čemer se v razpravo o opisih in korekcijo vključijo RCC, o sprejemu in potrditvi pa odločajo delavski sveti.

Pri tem je treba reči, da so nosilci posameznih del te faze naloge v roku izvršili, to se pravi, izdelane so analize organizacijske strukture s predlogom sprememb in izdelani

PRISPEVKI IZ BOD (bruto osebni dohodki) v letu 1978-80

V novembru je bila javna razprava o programih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in drugih oblik skupne in splošne porabe za obdobje 1979-80. Pobudo za to sta prevzela koordinacijski odbor pri IS SO in Občinski svet zveze sindikatov Slovenije v Šmarju pri Jelšah.

Ker gre le za dogovor o skupni porabi za leto 1979-80, lahko rapravo o tem opravijo delavski sveti.

Pri združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v mejah SIS velja načelo, da ta sredstva ne morejo rasti hitreje kot dohodkovne zmoglosti uporabnikov.

Pri oblikovanju cen za storitve je bila upoštevana v resoluciji za leto 1979 določena realna rast osebnih dohodkov na zaposlenega za 2%, rast zaposlovanja za 4% ter rast življenjskih stroškov za 14%.

Skupna obremenitev BOD in dohodka TOZD bo z upoštevanjem navedenih izhodišč v letu 1979 znašala 44,68% brez predlagane dodatne stopnje za program investicij v višini 0,81% iz BOD. Skupna stopnja iz BOD znaša v letu 1978 32,36%, predlagana pa je za leto 1979 31,75%, kar je za 0,61% manj. Skupna stopnja iz dohodka TOZD v letu 1978 znaša 12,57%, predlagana za leto 1979 pa 12,93% in je za 0,36% višja. Ker pa se predlaga združevanje sredstev za investicije v šolstvu, otroškem varstvu in socialnem skrbstvu iz BOD za 0,20%, znaša predlagana prispevna stopnja iz BOD/1979 32,56%.

Od posameznih SIS izstopa zdravstvo, ki v letu 1979 povečuje stopnjo za 0,61%. S predlagano stopnjo 11,05% iz BOD in dohodka TOZD tudi v letu 1979 zagotovljeno izvajanje celotnega programa. Visok odstotek kmečkega prebivalstva v strukturi zavarovancev,

ki s svojimi prispevki ne krije celotnih izdatkov, nadalje visok odstotek neaktivnih zavarovancev ter členovitost zdravstvene službe v občini, vse to povzroča izjemne finančne težave v občini.

STALISČA IZVRŠNEGA SVETA

Predlagane programe je obravnaval na svoji seji in ugotovil, da v glavnem zagotavljajo re-

alizacijo s srednjeročnim planom postavljenih ciljev. Odstopanja so le v investicijski dejavnosti. Ocenjuje, da ob zaključku srednjeročnega obdobja ne bodo izvršeni vsi načrtovani objekti.

Podpira predlog zdravstvene skupnosti za povečano stopnjo, ki pomeni istočasno najvišjo stopnjo v regiji. Vzroki za to so bili napisani že zgoraj. Izpad dohodka v zdravstveni skupnosti naj bi v večji meri reševali ob solidarnostni pomoči regije in republike.

Izvršni svet podpira predlog za dodatno združevanje sredstev za investicije iz BOD. Zaostajanje za postavljenimi cilji naložb na področju šolstva, otroškega varstva in socialnega skrbstva utemeljuje zbiranje sredstev za te namene.

Izvršni svet vztraja na doslednem poročanju preveč vplačanih prispevkov oziroma za takojšnjo prekinitev obveznosti obračunavanja prispevkov, kolikor je realiziran dogovorjeni znesek. Analitično bo spremljal gibanje skupne porabe in takoj ukrepal, če bi obseg sredstev odstopal od načela, da mora skupna poraba zaostajati za rastjo družbenega proizvoda.

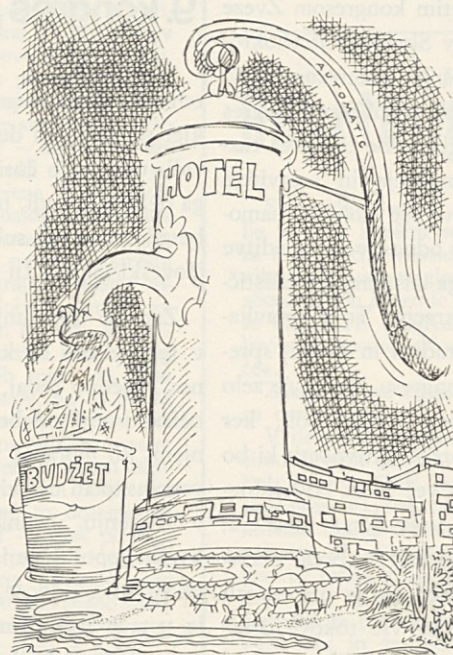
Programi SIS so sestavljeni iz treh delov:

Enotni program — zagotavlja izpolnjevanje minimalnega obsega dejavnosti v vsej republiki.

Skupne naloge — so del programa za združevanje na ravni republike. Omogoča reševanje širših problemov republiške skupnosti.

Dopolnilni program — reševanje prioritarnih problemov in nalog, ki pomenijo določen napredek dejavnosti. Naloge niso upoštevane v enotnem programu, so pa za določeno dejavnost izrednega pomena.

Sč.

popisi del in nalog. Za izvršitev ostalih del te faze v roku do konca januarja prihodnjega leta ni nobenih zadržkov.

Tretja faza bo potekala v času od 1. januarja do 15. aprila 1979, vsebuje pa izdelavo metodologije ocenjevanja zahtevnosti del in nalog ter ugotavljanje zahtevnosti del in nalog. Prvo opravi RCC, drugo pa ob njegovem sodelovanju Komisija za ocenjevanje zahtevnosti del in nalog, ki se posvetuje z delovnimi komisijami. Sledi objava rezultatov ocenjevanja in korekcija rezultatov ocenjevanja na podlagi pripomb, kar vse je naloga komisije za ocenjevanje. Komisija in RCC pripravita vse potrebno za zadnji del te faze, v katerem delavski svet sprejmejo točkovne vrednosti del in nalog na podlagi poprejšnje obravnave na zborih delavcev.

Četrta faza, ki se delno časovno pokriva s predhodno, predvideva v času od 1. 4. do 30. 4. 1979 izdelavo kataloga del in nalog. Izpeljejo jo RCC in delovne komisije. Na podlagi sprejetega kataloga del in nalog sledi izdaja odločb o razporeditvi delavcev k posameznim delom oziroma nalogam.

Zadnja, peta faza, ki se tudi deloma časovno pokriva s predhodno — od 15. 4. do 30. 4. 1979 — nosi delovni naslov »transformacija ovrednotenega dela v delež osebnega dohodka po zahtevnosti dela«. To praktično pomeni določitev denarne vrednosti točke. Zanj so zadolženi RCC in delavski svet.

Za razumevanje bistva posameznih aktivnosti v celotnem projektu povejmo, da s popisom delovnih nalog zberemo osnovno dokumentacijo o procesu dela. Z analizo delovnih nalog ugotovimo pogoje, pod katerimi posamezni delavec opravlja svoje delo, pri čemer so pod pogoji mišljene vse pomembne okoliščine, v katerih se delo opravlja.

Ocenjevanje zahtevnosti delovnih nalog je postopek, s katerim ugotavljamo zahtevnost dela, neodvisno od delavca, ki ga opravlja. Temelji na opisih in analizi delovnih nalog in omogoča razvrščanje del in nalog od enostavne do najbolj sestavljene. Tu je treba poudariti, da se s to metodo ne ocenjuje uspešnost dela, kajti pri ugotavljanju sestavljenosti dela je izhodišče predpostavka, da delo opravlja normalno usposobljen delavec.

Izdelava kataloga del in nalog je strnitev prej navedenih aktivnosti. Vsebuje dela oziroma naloge, ki jih morajo delavci izpolnjevati pri opravljanju dejavnosti, in sicer katera dela oziroma naloge se opravlja v posameznih organizacijskih delih in službah, pod kakšnimi oziroma katerimi pogoji je možno opravljati delovne naloge, kakšna je stopnja sestavljenosti dela in podobno.

Za zaključek povejmo še to, da od novega ocenjevanja zahtevnosti delovnih nalog pričakujemo predvsem pravičnejšo osnovo za pridobivanje osebnih dohodkov, ki naj temelji na dejanski, pravilno ugotovljeni sestavljenosti dela posameznega delavca, pri tem pa je treba vedeti tudi to, da novo ocenjevanje zahtevnosti dela samo po sebi še ne daje višjih osebnih dohodkov. Ti so odvisni od prizadevnosti posameznega delavca in od rezultatov dela celotne temeljne organizacije.

V. K.

Bodočnost zdravilišča

Mnenja zdravnikov o zdravilnosti prirodnih faktorjev so deljena. V večini so kritiki, ki trdijo, da je zdraviliško zdravljenje samo dopust na račun socialnega zavarovanja. Takšno mišljenje je posledica preslabega poznavanja zdravilišč in prirodnih zdravilnih faktorjev.

Uspeh vsakega zdravljenja je odvisen od pravilne diagnoze, stopnje bolezni ter od vrste in vzroka funkcijske motnje. Pri zdravljenju moramo upoštevati vse mehanizme, ki so povzročili obolenje in funkcijske motnje, ki vplivajo na potek obolenja.

V zdravilišču nudimo bolniku več metod zdravljenja: balneoterapijo, fizikalno terapijo, dieto, medikamentozno in psihoterapijo. Zdravljenje je dolgotrajno, zato je važna tudi delovna terapija, da tako naučimo bolnike na sodelovanje pri terapiji. Zdravljenje je individualno.

V današnjem času je vse več kroničnih obolenj. Bolnice in zdravstveni domovi so preobremenjeni z akutno simptomatiko, tako da za dolgotrajno rehabilitacijo kroničnih bolnikov ni časa in prostora.

Vemo, da je naše zdravilišče nastalo zaradi zdravilnih vrečev v bližini. Tako je en pogoj za uspešno rehabilitacijo gastroenteroloških bolnikov že prisoten, skrbeti pa moramo, da bo naše zdravilišče ostalo čisto, boriti se moramo proti onesnaženju okolja, ropotu, čimbolj moramo ohraniti neokrnjeno naravo. K temu spadajo še moderna oprema, prostorska ureditev ter dober personal. V tako urejeno zdravilišče naj bi prišel bolnik pravočasno, napoten od zdravnika splošne prakse ali specialista. Veliko zdravilišč je

občasno praznih, še več pa je bolnikov, ki bi zdravljenje nujno potrebovali. Zdravilišča naj bodo specializirana, vsi zdravniki pa pravilno informirani, tako da lahko svoje bolnike pravilno napotijo.

Če hoče zdravilišče in zdraviliška medicina napredovati, potem ne smemo sedeti samo na tradicijah, biti zadovoljni s sedanjimi aparaturnimi in sedanjim strokovnim nivojem. To bi bil za gotovo naš konec. Današnje zdravljenje v zdravilišču pomeni sistematično, hitro in efektivno rehabilitacijo z izdelanim programom zdravljenja in razvoja zdraviliške medicine.

Če hočemo, da nas ne bo čas prehitel, bo potrebno temeljito premisliti in spremeniti nekatere metode zdravljenja, zamenjati zastarele aparature. Potrebno je za

vsa dognanja, ki smo jih v 300 letih razvoja našega zdravilišča empirično »ustoličili«, najti teoretično razlago.

Gojiti in pospeševati moramo sintezo med zdraviliško in klinično medicino ter tesneje sodelovati s kliniko, bolnicami in splošnim zdravnikom. Skupaj moramo načrtovati dolgoročno zdravljenje kroničnih bolnikov in s strokovnim delom dokazati, da zdraviliški zdravnik in zdraviliška medicina ni nekaj posebnega, temveč je to moderna klinična medicina s posebnim poudarkom na zdravljenju s prirodnimi faktorji, našo zdravilno mineralno vodo. Mladi zdravniki komaj poznajo zdraviliški način zdravljenja in menijo, da je kura v zdravilišču dopust, podobno mnenje imajo tudi komisije socialnega zavarovanja. Nujno potrebno bo najti način, da bomo vse zdravnike seznanili podrobneje z našim načinom in uspehom zdravljenja gastroenteroloških bolnikov pri nas.

Pri vsem tem je zelo pomemben zdravniški team. Vse moderne aparature so neme, če si zdravnik ne vzame časa za razgovor z bolnikom in mu v njemu razumljivem jeziku razloži bolezen in možnosti zdravljenja, seveda na pravi način.

Vemo, da smo ljudje nebogljeva bitja, ki smo zelo občutljivi že takrat, ko smo zdravi, bolnik pa je še veliko občutljivejši.

Naj zaključim z mislijo dr. Schmidta, ki v članku »Bodočnost zdravilišč« od koder sem črpal precej misli, piše: »Odločilen je nivo zdravstvene službe, če je ta dober, se za bodočnost zdravilišča ni treba bati.«

Dr. Jože Kokovnik, internist

Mini bar

Neizpodbitno dejstvo je, da so zahteve v vseh sektorjih storitvenih dejavnosti v zadnjih letih zelo narasle, posebej še v hotelirstvu. Gost pričakuje danes od hotela drugi dom. Današnji gost se ne zadovolji več samo z vzorno opremljeno sobo; tuš in kopalnica nista več nek poseben komfort, plavalni bazen pa je postal že skoraj nujnost za uspešno poslovanje preko celega leta. V turističnih deželah z bogatejšo ponudbo spadajo v pravi komfort tudi mini bar in televizorji v hotelih s tremi zvezdicami. Mini bar je tako postal že nekaj povsem običajnega, zato se v prospektih ne poudarja več, da imajo sobe tudi mini bar. To je že samo po sebi umevno.

Ideja o opremljanju sob z mini bari zagotovo ni nastala iz težnje, da se razbremenijo poslovanje hotelske restavracije,

ampak da se uspešno reši drug problem, to je strežba v nadstropju skozi celih 24 ur. Z uvedbo mini barov se lahko nočna služba za strežbo v nadstropja precej reducira in gost kljub temu ni prikrajšan za svojo običajno pijačo pred spanjem. Navade so se zelo spremenile. Danes želi vsak gost imeti v svoji sobi hladilnik z različnimi pijačami, da mu je ves čas na razpolago in da ni treba čakati na natakarja za strežbo v sobe, da bi si pogasil žejo, ali da bi si pijače moral predhodno prinašati iz trgovine v hotelsko sobo.

Mini bari so velika skušnjava za goste. Bogata ponudba pijač v baru sama vabi na konzumacijo in praksa kaže, da gost običajno ne ostane samo pri eni pijači. Tako lahko mini bar precej prispeva k povečanju prometa v podjetju.

Toda kljub tolikšnim argumentom kažejo nekateri hotelirji v ZR Nemčiji precej zadržanosti pri uvajanju frigo barov v svoje hiše. Obstaja bojazen, da bi gost zaradi nezadostne kontrole pozabil, da plača vse konzumirane pijače mini bara. No, tukaj je še vprašanje nabave frigo barov. Toda proizvajalci bele tehnike in tudi proizvajalci pijač kažejo pripravljenost, da z izposojanjem priskočijo na pomoč hotelirjem. Tako tudi konservativni hotelirji, ki posvečajo večjo pozornost klasični strežbi, uvidevajo, da je mini bar brez dvoma pozitivna novost, s katero je možno gostu v času, ko se plače za osebje vrto glavo dvigujejo, nuditi 24-urni servis pijač.

(Povzeto po reviji RESTAURANT & HOTEL MANAGEMENT, Frankfurt)

L. Prah

Psihologija postrežbe in prodaje v restavraciji

Za neuspeh restavracije sta dva glavna vzroka: neprijazno osebje in slabe storitve. Naloga vodstva je poskrbeti, da se takšni problemi ne bi pojavljali. To lahko doseže predvsem z dobrimi odnosi med zaposlenimi in z učinkovitim delom zaposlenih in z učinkovitim delom zaposlenih v vseh pogledih.

Eden od načinov, kako zagotoviti kvaliteto storitev, je pristop s stališča gosta, njegovih pričakovanj in želja, ko vstopi v restavracijo. Ljudje si ne morejo ustvarjati lastnega ambience, vendar ga lahko izbirajo. Ko gost vstopi v restavracijo, išče »nekaj več« od potešitve žejne in lačnosti. Vodstvo in osebje restavracije morata zadovoljevati to »nekaj več«. Do gosta se je nujno treba obnašati tako, da se bo prijetno počutil in da se bo še kdaj vrnil v isti objekt. Gostinska dejavnost dela z ljudmi, zato morajo biti tisti, ki v njej delajo, iskreno zainteresirani za vse te goste.

Osebje restavracije lahko pripomore k temu, da se zadovolji člo-

vekov občutek samospoštovanja. Eden najboljših načinov je, da gost občuti pozornost, da si zapomnimo njegovo ime. Odnos do gosta, ki se pritoži ali se želi samo pogovoriti, je prav tako velikega pomena — gosta je treba pozorno poslušati brez vpadanja v besedo, dokler popolnoma ne konča z mislijo in vas že skoraj zaprosi za odговор!

Prvi vtis gosta je posebnega pomena, zato mora šef strežbe posvetiti posebno pozornost pozdravljanju in določanju mize in sedeža. Nekateri ljudje se počutijo nelagodno, ko vstopijo v restavracijo, zato jih je treba sprejeti s srcem in z nasmeškom. Ko se gosti posedejo, se razdelijo karte, šele nato postane aktualen drugi del, to je prodaja.

OSEBJE RESTAVRACIJE — OSEBJE PRODAJE

O osebju restavracije se večkrat govori kot o osebju prodaje in zelo važno je, da so člani tega osebja

spretni prodajalci. Na žalost mnogi šefi ne prenašajo na ostale zaposlene v restavraciji ali kuhinji dovolj znanja, potrebnega za uspešno delo in prodajo.

Prodaja v restavraciji bi morala biti prodaja, ki sloni na osebni pozornosti do gosta. Gost se je že odločil, da bo nekaj potrošil v določenem lokalu in naloga prodaje tukaj je, da gostu pomagamo izbirati (in tako povečamo njegov račun). Da bi bilo osebje uspešno pri prodaji, mora biti seznanjeno z vsemi načini in detajli strežbe.

JEDILNI LIST

Natakar mora poznati vse osnovne podatke o vsaki jedi in pijači, ki so na karti in tudi način priprave. »Ali so ribe sveže?«, »Ali je juha domača?«

POTREBEN ČAS ZA PRIPRAVO JEDI

Vedeti je treba, koliko časa je potrebno za pripravo določene jedi na jedilnem listu, posebej pri jedeh po naročilu in sporočiti gostu, koliko časa bo moral čakati.

KDAJ PONUDITI DRUGI APERTIV?

Nekateri gostinci menijo, da bi morali drugi aperitiv ponuditi potem, ko je gost popil 3/4 prvega. Gost bo takrat mislil, da ima še dovolj časa, da popije drugi aperitiv, preden bo naročena jed gotova. Celotno ljudje, ki običajno ne pijejo dveh aperitivov, ga bodo večkrat sprejeli, če je ponujen ob pravem času.

PREVZEM NAROČILA

Važno je pričeti od začetka jedilnega lista in gostu ponuditi predjed. Ko pride natakar do gosta, da prevzema naročilo, gost pogosto reče: »Vzel bi biftek, srednje pečen.« toda naloga natakarja je, da vpraša: »Bi mogoče želeli malo domače salame — važno je dati določeno sugestijo. Vprašanje: »Bi želeli predjed?« je običajno manj uspešno kot če gostu vzbudimo določeno vizualno predstavo te predjed. Čas je prav tako važen faktor pri priporočanju predjed. Če je gost izbral jed, ki jo je treba dalj časa pripravljati, ga je potrebno na to opozoriti in mu ponuditi predjed: »Steak bo gotov čez 20 minut, vam lahko predlagam majhno predjed s piščančevimi jetri, ki vam jih takoj prinesem?« Gost bo to smatral kot pozorno postrežbo in ne kot prodajo.

TERMINOLOGIJA JEDILNEGA LISTA

Natakar mora poznati vse izraze in opise jedi na jedilnem listu. Gostu je treba večkrat obrazložiti, iz česa se posamezna jed sestoji, kako izgleda in kako se pripravlja.

KAKO PRAVILNO SERVIRATI JED

Slabo prezentiranje in serviranje določene jedi lahko popolnoma razvrednoti delo kuhinjskega osebja.

TEHNIKA SERVIRANJA VINA

Mnogi natakarji niso večji odpiranja buteljke vina. Šef mora poskrbeti, da natakar obvlada to tehniko, ker bo potem sam skrbel, da proda čimveč steklenic. Če se vino servira hitro, bodo gosti mogoče popili več! Če gosti izpraznijo steklenico vina preden je obrok pri

kraju, bi moral natakar prinesiti do mize drugo steklenico in jo ponuditi gostom. Mnogi gostinci, katerih strežno osebje ne pozna prave tehnike serviranja vina, so ugotovili, da se v njihovih lokalih prodaja največ odprto vino. Natakarju je mnogo lažje ponuditi odprto temno, belo ali rdeče vino kot pa se boriti s terminologijo in s serviranjem buteljčnih vin.

IZBOR PRITRDLNIH ODGOVOROV

Gostu je treba dati izbor pritrdlnih odgovorov. Najboljše vprašanje je tisto, na katerega ni mogoče odgovoriti negativno.

Natakar lahko vpraša: »Želite mogoče kremne rezine ali malo slane peciva?« Namesto da gosta vprašamo, če želi vino zraven večerje, ga lahko vprašamo: »Bi želeli zraven steka mogoče malo našega muškata silvanca ali steklenico kajzarja?«, ali »Zraven bifteka bi vam predlagal steklenico barbere!« Na koncu obroka namesto rutinskega vprašanja: »Kavo?« bi bilo treba vzbuditi gosta npr. z vprašanjem: »Bi zraven kave mogoče malo sladoleda ali mogoče pravkar pečen jabolčni zavitek?« Gostom je treba ponuditi privlačen izbor vin, desertov in digestivov.

NALOGA NADREJENIH

To so malenkosti, ki pa lahko precej povečajo promet lokala, vendar z adekvatno pomočjo vodstva, katerega dolžnost je, da vodi poslovanje objekta z drugim osebjem, zato pa je treba pravilno oceniti tudi položaj strežnega osebja.

Delo natakarja lahko izgleda enostavno. Kuharji mislijo, da imajo natakarji ugodne delovne pogoje, medtem ko se oni znojijo za šteditnikom. Barman ne more razu-

meti, zakaj si natakar ne zapomni vseh pijač. Vodstvo misli, da lahko natakar postreže 50 gostov »ker naročajo samo sendviče«.

Eden najtežjih vidikov za oceno položaja strežnega osebja je število ljudi, za katere mora natakar skrbeti. Vodstvo mora razumeti naravo dela natakarja in ne sme izenačevati kvantiteto s kvaliteto. So gostinci, ki se hvajloje: »Imam odlično natakario, ki istočasno postreže 50 gostov!« Takoj se porodi logično vprašanje: »Kako dobro jih lahko postreže?«.

Dobri medsebojni odnosi so važni pri vsakem poslovanju, v gostinstvu pa so nujno potrebni. Nikjer drugje niso filozofija upravljanja in stališča zaposlenih tako vidni potrošniku. Z dobro hrano, ugodnim ambientom in korektnimi cenami, kar prinašajo uspeh v poslovanju, nudi gostinstvo še en, nematerialni proizvod, ki ga ločuje od drugih gospodarskih dejavnosti — to je nudenje uslug in streženje gostu.

P. S. povzeto po jugoslovanski reviji UGOSTITELJSTVO — TURIZAM. Ludvik Prah

Ob rob neki pritožbi

Objavljamo članek »Telefon A kategorije« iz časopisa Delo od 7. 9. 78 na predlog tov. Ivana Gobca — portirja v Hotelu Donat.

PISMA BRALCEV Telefon A kategorije

Julija in avgusta sem se zdravil v Rogaški Slatini in ni besed, s katerimi bi se zahvalil osebju za vse, kar so storili za nas bolnike. Ne morem pa pozabiti tistega, kar se mi je pripetilo v Hotelu Donat. Nekega večera sem okrog 21. ure stopil v recepcijo Hotela »Styria«, da bi se pogovoril z Banja Luko, šlo je za smrtni primer in sem hotel preveriti, kdaj bo pogreb. Toda človek, ki je delal v tej recepciji, mi je povedal, da njihov telefon ne dela, zato me je napotil v Hotel A kategorije Donat, kjer da lahko uporabim telefon, za plačilo seveda.

Tudi v Donatu sem takoj naletel na težave, neprijazno sem bil sprejet in povedali so mi, da sem v hotelu A kategorije. Na moje vztrajanje, da moram telefonirati, ker gre za smrtni primer, se je moški, ki ga kličejo Ivan, sicer s težavo, vendarle odločil, da mi je dal telefon.

Po trinitutnem razgovoru po telefonu sem se lepo zahvalil ter vprašal, koliko dolgujem. Moški v recepciji je vzel nek poseben papir in rekel, da naj plačam 52 din. Nisem protestiral proti plačilu, pač pa sem povedal, da za trinitutno telefoniranje zahtevajo v recepciji Styria največ 7–12 din, še zlasti ker je nočna tarifa za 50 % cenejša. Ivan, ne vem, če je to njegovo ime pravo, mi je lakonsko odgovoril: To je hotel prve »A« kategorije. Jaz pa sem dodal, če ni morda tudi telefon »A« kategorije.

Ko sem se zanimal pri drugem osebju, ki dela v recepcijah v Zdravilišču Rog. Slatina, če je v Hotelu Donat telefon dražji kot drugod, so to zanikali.

Menim, da bi uprava tega hotela »A« kategorije zares morala bolj izbirati ljudi, ki delajo v recepciji.

MLADEN MUTIČ
Banja Luka

Ko sem članek prebral, sem se odločil, kot obdolžen krivec, da pišem tov. Mutiču. Prosil sem ga za točen datum in čas, ko je bil telefonski razgovor opravljen, kot tudi za opis uslužbenca. Kaj hitro sem dobil izčrpen odgovor. Opis osebe v recepciji, s katero je imel opraviti, je popolnoma ustrežal mojemu sodelavcu Slavku. Nato smo še preverili v recepciji na razporedu dela, kdo je bil 5. 8. 78 popoldan v službi. Oboje se je ujemale. Lahko sem samo ugotovil, da sem bil po krivem obdolžen nesolidnega telefonskega servisa.

Takšno postopanje, kot je opisano v članku, še daleč ni dobra reklama za našo delovno organizacijo. Zato menim, da je prav, da se članek objavi v našem glasilu. Izgleda, da se vsi še ne zavedamo, da je ugled celotne delovne organizacije odvisen prav od vsakega posameznika.

Priporočal bi še osebju Zdravilišča, da ne daje gostom nobenih nepreverjenih informacij o svojih sodelavcih, dokler niso prepričani, da ne bo prišlo do ponovnih obdolžitve po krivem.

Ivan Gobec

KADROVSKE NOVICE

V mesecu oktobru so prišli v delovno organizacijo naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Glavnik Bojan — 1. 10. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog — zdravnik splošne prakse — pripravnik, za nedoločen čas;

Trstenjak Zinka — 3. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog — opravljanje zahtevnejših postopkov v hidroterapiji in kozmetiki, za določen čas.

Restavracije

Vovk Marija — 3. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, za določen čas;

Mavher Ana — 3. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, za določen čas;

Brumec Irena — 3. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, za določen čas;

Žerak Martin — 18. 10. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog prodaja in obračun gostinskih storitev v kegljišču Sonce, vrnil iz JLA;

Ferlič Marija — 27. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje črne in bele posode, za določen čas.

Hoteli

Mlakar Terezija — 5. 10. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob, za določen čas.

Delovno razmerje je v mesecu oktobru prenehalo naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Jančič Heleni — 7. 10. 1978, razporejeni na opravljanje del in nalog — opravljanje kopeli pod nadzorom, sezonska zaposlitev.

Restavracije

Čebular Andreju — 17. 8. 1978, razporejenemu na opravljanju del in nalog strežbe in obračun gostinskih storitev, invalidsko upokojen;

Antolič Štefaniji — 27. 10. 1978, razporejeni na opravljanju del in nalog pomivanje črne in bele posode, sezonska zaposlitev.

Hoteli

Križman Ireni — 31. 10. 1978, razporejeni na opravljanju del in nalog vodenje menjalnice in statistike, sezonska zaposlitev.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Kubale Ferdinandu — 19. 10. 1978, razporejenemu na opravljanju del in nalog opravljanje fizičnih del v parku, samovoljno zapustil delo.

SDS SKUPNE SLUŽBE

Vurdelja Živanu — 1. 10. 1978, potniku za prodajo mineralne vode, upokojitev.

Zakonsko zvezo so sklenile Kidrič Saša, iz ekonomsko-finančnega sektorja in Pildek Nada, iz komercialnega sektorja.

Rodile so: Dragovan Kristina iz TOZD zdravstvena dejavnost, sina; iz SDS Skupne službe Birsa Cilka hčerko in Gaberšek Marija sina.

K. T.

POHVALA IN PRIZNANJE

Oktobra letos nas je obiskala delegacija Udruženja banjskih i klimatskih mesta SR Srbije s sedežem v Vrnjački banji. Takole so nam pisali o svojih vtisih:

V imenu delegacije zdravilišč SR Srbije, ki je v dneh od 5. do 8. oktobra 1978 obiskala zdravilišča SR Slovenije, se vam najtopleje zahvalim za izjemen in pristrčen sprejem v Rogaški Slatini.

Prepričani smo, da bodo tudi takšna snidenja močno doprinesla k nadaljnjim izmenjavam izkušenj med zdravilišči SR Srbije in SR Slovenije ter vas vabimo, da nas ponovno obiščete kot dobrodošli prijatelji.

Predsednik Bogoljub Vuković

Teniški klub Olimpija iz Ljubljane se nam je po končanem turnirju za seniorje konec septembra letos takole zahvalil:

V imenu vseh članov TK Olimpije, posebej pa v imenu naših starejših članov, ki so se najpohvalneje izrazili o vaši pomoči in sodelovanju pri organizaciji I. mednarodnega prvenstva SRS v Rogaški Slatini, se kolektivno najiskrenejše zahvaljujemo in čestitamo k uspešni izvedbi.

Inozemski gostje in udeleženci iz drugih bratskih republik so bili navdušeni nad gostoljubnostjo Zdravilišča in se nameravajo naslednje leto še v večjem številu udeležiti tega tekmovanja. Zaradi tega vas ponovno prosimo, da vključite v vaše načrte izgradnjo dodatnih dveh igrišč, kar bi omogočilo večjo udeležbo in manjše napore za organizatorje.

Upamo, da bomo tudi v prihodnje tako sodelovali. SREČNO!

Predsednik TK Olimpije:
Edo Rasberger

Poročilo o prometu januar-oktober 1978

	1978	1977	Indeks	Planirano	% izpod plana
ZDRAVSTVO					
Zdravniški pregledi	31.857	31.677	100	30.550	104
Kopeli	150.450	151.463	99	158.122	95
Postopki	45.333	36.983	122	32.226	140
Gastroskopije	677	508	133		
EKG	707	659	107		
Rektoskopija	53	27	196		
HOTELI					
Nočitve skupaj	272.142	258.476	105	257.800	105
Nočitve h. Donat	47.689	53.470	107	51.600	111
Nočitve ost. hoteli	214.543	205.006	104	206.200	104
Nočitve dom. gostov	183.540	166.451	110		
Od tega na dr. str.	87.137	75.852	114		
Nočitve tujih gostov	88.602	92.025	96		
Od tega:					
Avstrija	57.268	54.685	104		
Italija	14.377	16.439	87		
Nemčija	14.008	17.997	77		
Ostali	2.949	2.904	101		
Število gostov skupaj	26.280	28.217	93		
Število gostov h. Donat	7.053	6.740	104		
Število gostov ost. hoteli	19.227	21.477	89		
Število dom. gostov	18.091	19.764	91		
Od tega na drž. stroške	4.273	3.738	114		
Število tujih gostov	8.189	8.453	96		
Od tega:					
Avstrija	4.726	4.760	99		
Italija	1.765	1.891	93		
Nemčija	1.235	1.314	93		
Ostali	463	488	94		
RESTAVRACIJE					
Iztržek hrane po nar.	5.573.384	4.761.735	117		
POLNILNICA					
Polnitev min. vode	25.186.143	22.217.996	113		
Prodaja min. vode in rin.	25.241.731	22.620.952	111	22.500.000	112
Donat Mg	12.118.659	8.828.727	137	9.750.000	124
Tempel	13.000.245	13.645.670	95	12.750.000	101
Rinerji	122.827	146.555	83		
Polnitev CO ₂	1.514.044	1.694.606	89		
Od tega v cisternah	276.025	755.762	36		
Prodaja CO ₂	1.519.309	1.702.846	89	1.760.000	86
Od tega v cisternah	276.025	498.820	55		
Polnitev Trimvit	3.058.481	480.332			
Prodaja Trimvit	3.119.826	380.420		3.550.000	87

Priporočamo nove knjige

Na 250 prodajnih mestih v Sloveniji, v samopostrežnicah, kioskih in seveda knjigarnah, čakajo ljubitelji branja nove knjige iz zbirke ŽEPNA KNJIGA.

Decembra lani je izšlo v tej zbirki prvih 12 knjig v moderni opremi in vezavi. Hitro so si pridobile številne prijatelje in v tistih trgovinah, kjer jih niso skrili v kak kot, so nekateri najbolj priljubljeni naslovi kmalu pošli.

Letos izhajajo knjige v tej zbirki postopoma, doslej jih je izšlo osem, tik pred izidom je deveta, VOJNA ZVEZD, po kateri je bil posnet najuspešnejši znanstveno fantastični film vseh časov — knjiga bo prišla v prodajo ob istem času, ko bodo v naših kinematografih začeli vrteči film.

Pred tem pa so že izšle knjige:

SATTLER: Bitka na Neretvi — pričevanje o najbolj krvavi bitki jugoslovanskih partizanov.

ZORMAN: Draga moja Iza — sodobni roman domačega avtorja.

PRIKRIL: Pekel na Pacifiku — boji med mornaricama ZDA in Japonske v drugi svetovni vojni.

WERTHEIMER: Kleopatra — kraljica, ljubimka in pustolovka na prestolu egipčanskih faraonov.

SEGAL: Ljubezenska zgodba — svetovni bestseller, predloga znanemu filmu.

KONSALIK: V omami LSD — roman o sužnjih mamil.

CAPOTE: Zajtrk pri Tiffanyju — umetniško dognana sodobna povest, po kateri je bil posnet znani film.

KOŠIČEK: Ljubezen, spolnost, sreča — nasveti seksologa in psihologa za življenje v dvoje.

Najcenejše teh knjig so po 30 din, večinoma se njihove cene gibljejo med 40 in 60 dinarji, najobsejnejše pa so po 90 din. To so cene, ki dosegajo komaj četrtno tiste cene, ki bi jo take knjige imele v normalni trdo vezani izdaji.

Nekaj o gostinsko-turističnem zboru

V dneh od 9. do 10. novembra 1978 je bil v Portorožu 26. GTZ Slovenije. Na tej priložnosti so sodelovali številni gostinski in turistični delavci iz vse Slovenije. Tudi delavci iz Zdravilišča smo se udeležili več športnih tekmovanj in strokovnih razstav, pri katerih smo dosegli tudi lepe uspehe.

S pripravo ter aranžiranjem pogrnjov, omizja in kulinarčnih izdelkov smo pričeli že 8. 11. ob 22. uri ter z delom končali pozno ponoči. Vzdušje tega večera je bilo nezapobno, kajti številni udeleženci razstav niso pozabili nit na bele rokavice, metre ali druge številne pripomočke, ki jih bolj kot v gostinstvu uporabljajo v arhitekturi. Gostinci so se pozno v noč z veliko vneme in ambicij trudili s pripravo klasičnih in narodnih pogrnjov ter s pripravo kulinarčnih izdelkov.

V času ocenjevanja naših izdelkov, sta nam nehote, kot jesenska

megla, zlezla v kosti strah in upanje, da morda le nismo prišli zaman. Čeravno smo se tekmovanja udeležili precej nepripravljeni, saj je bilo na razpolago bolj malo časa, rezultati le niso izostali. V pripravah za razstavo smo izgubili precej časa z iskanjem primerne specifičnega gostinskega inventarja. Po več dnevih iskanja inventarja po trgovinah širom Slovenije smo se vrnili domov praznih rok. Ker ni bilo druge izbire, smo morali uporabiti material in drobni inventar od prejšnjega gostinskega zbora.

Nestrpnost in strah, ki smo ju doživljali drugi dan ob čakanju na otvoritev razstavnega prostora, sta bila velika. Upam, da so visoke uvrstitve, kot so srebrne kolajne za pogrinjke Hotela Donat in Restavracije Pošta ter bronasta kolajna za pogrinjek restavracije Slovenski dom, lepa priznanja našemu številnemu kolektivu.

Prireditev se je nadaljevala z razstavami kulinarčnih izdelkov, kjer so sodelovali največji kuharski in slaščičarski mojstri iz Slovenije, med njimi tudi nekaj naših, ki so prav tako vložili v svoje izdelke precej truda. Organizirane so bile tudi številne razstave razne gostinske opreme, delovnih oblek, alkoholnih in brezalkoholnih pijač ter kave. Imeli smo tudi razna strokovna, športna in zabavna srečanja. To so bila tekmovanja barmanov v pripravi mešanih pijač, spretnostna tekmovanja gostincev v hitri hoji s pladnji, jedjo špagetov brez pribora, hitro pitje piva ter še številna druga tekmovanja. Bila so seveda še športna srečanja gostincev — športnikov. Tudi oni so se udeležili zbora z željo, da bi nekaj dosegli in dostojno zastopali Zdravilišče, a so se kljub temu vrnili zelo razočarani, saj so bili prepuščeni skoraj popolnoma sami sebi in so si skoraj vsa srečanja morali organizirati sami. Ko je šel zbor že skoraj proti kraju, je bilo slišati, da so slabe rezultate dosegli zaradi tega, ker so morali čuvati tudi pogrinjke. Vprašujem se, ali je kateri izmed njih sploh vedel, kje so razstavnice in ali so sploh prišli pogledat razstavljene izdelke? No, toda kljub temu zaključujemo, da so se nekateri posamezniki precej trudili, da bi dosegli dostojne rezultate v športnih srečanjih, medtem ko pa za strokovno ekipo gost. delavcev upamo trditi, da je dostojno zastopala naš kolektiv.

Kos M. — Kužnar P.

HUMOR

»Kaj pa plava v juhi?« reče ogorčeno gost in kaže s prstom na črva.

»Ne vem. Sem le natakar in ne zoolog,« odvrne natakar.

NOSTALGIJA

Peter: »Zakaj si se tako nenadoma poročil?«

Pavel: »Upirati se mi je pričelo to stalno posedanje po gostilnah.«

Peter: »Torej si sedaj zadovoljen?«

Pavel: »Sem. Odkar živim z ženo, grem prav rad zopet v gostilno.«

TOLAŽBA

Zdravnik: »Le brez skrbi bodite. Bacili niso tako nevarni kot sodite. Dnevna telovadba in globoko dihanje pa jih bo ugonobilo.«

Pacient: »To bi bilo morda še res. Ne vem pa, kako jih naj naučim telovaditi in globoko dihati.«

DOBRI IZGLEDI

Pacient: »Kakšni so izgledi, da bom preživel operacijo?«

Kirurg: »Za vas odlični. Od desetih operirancev jih devet umre.«

Pacient: »To pa ni ravno preveč obetavno zame.«

Kirurg: »Prav v tem imate šanso. Devet jih je namreč že umrlo.«

A FORIZMI

(izpod peresa J. Šarlaha iz Celja).

Nasprotja se privlačujejo, včasih celo pametni tekajo za bedakom.

Največje božanstvo požrešnih je korito.

Kako bi bilo smešno, če bi namesto milijonov kradli lopate.

Naša gospodarska politika je koncert, kjer nastopa istočasno več dirigentov.

Na vojake naj bi v prihodnje metali samo seks bombe.

Za hitre ceste nam najbolj primanjkuje hitrih možganov.

Na hitrih cestah boš zagledal samo še vola s kravato.

Niso preozke samo naše ceste, včasih so preozki tudi naši možgani.

Dinozavra je narava že pozabila, pa je zato oslu in kozi podarila nesmrtnost.

Če bi Štajerc prvi stopil na Luno, bi najprej pogledal, če na njej raste grozdje.

Edino seksualna revolucija nima kontrarevolucionarjev.

Direktor brez prave tajnice je kakor izložba brez neonske razsvetljave.

Volk se brani z zobmi, bik z rogovi, politika z referati.

Mnogi so padli s konja na osla, pa še kljub temu rezgetajo.

Na napakah se učimo, vendar ima ta šola iz leta v leto več ponavljalcev.

ZAROKA

»Spali ste v postelji z mojo hčerko. Kaj mi kot za zakon dozorel mladenci svečano obljublimate,« je s povišanim glasom vprašal oče fanta, ki ga je zjutraj zalotil v hčerini spalnici.

»Obljubljam svečano, da se kaj takega ne bo nikoli več zgodilo,« je izjcljal vasovalec.

Sestavljen Marko Napast	Vrsta športnice	Poldnevnik	Otok v Aleutih	Japonsko mesto	Prebivalka gl. mesta Grčije	KRIŽANKA			Zagreb	Nekdanji sultanov ukaz	Finančnik	Oče	Jugoslov. filmska igralka (Eva)
						Ime dveh sedel na Velebitu	Fran Levstik	Slovenski pisatelj (Pavle)					
Zimski šport													
Prazen grob, nagrobnik													
Opera Richarda Straussa													
Antično mesto													
Pesnica Negri													
Seznam, spisek													
Južni sad													
Raz- členba													

VRELCI — glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 750 izvodov in ga prejemajo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Stane Čujež. Tisk in kileži: CGP Mariborski tisk. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.